

Рисунок 2 – Результаты диагностики

Результаты диагностики показали, что работа над созданием мультимедийных презентаций позволила ученикам повысить уровень коммуникативных взаимодействий, дала возможность самостоятельно отбирать материал, анализировать его и представлять его, что повысило интерес к изучению русского языка.

Мы предполагаем, что и в дальнейшем использование на уроках русского языка мультимедийных презентаций на разные темы создаст условия повышения результативности обучения школьников в плане формирования коммуникативной компетенции.

Список цитированных источников:

1. Русский язык: Учебник для 4 класса// Т.Е. Ходжамедова, Г.О. Гельдыева, Н.Г. Ялкабова, В.В. Ахундова) –2016.

РЕФЛЕКСИЯ НА УРОКАХ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА

Черныш Е.А., преподаватель
(г. Витебск, ВГУ имени П.М. Машерова)

Введение. Как известно, рефлексия является заключительным этапом урока. Она может не только использоваться как оценка учащимися занятия, но и способствовать закреплению пройденного материала. Основная часть. Одним из наиболее распространенных способов рефлексии является демонстрация настроения учеников [1, с. 54-56]. Настроение часто может быть отображено с использованием иллюстративного материала в виде смайликов (*emojis*) с надписями. С их помощью тренируются изученные прилагательные: *I feel happy, sad, tired, exhausted, etc.* В начальных классах школы учитель может раздавать пустые листы для того, чтобы ученики могли сами нарисовать соответствующий их состоянию смайлик или известного персонажа и подписать его словами из данного учителем меню: *good (☺), bad (☹), boring (☹), interesting, clever, stupid, etc.* При изучении темы ‘*The Weather*’ можно сопоставить погоду с настроением, употребляя сравнительный оборот: *the lesson was as if... (the lesson was like.../the lesson*

was as though...) и меню: *the sunny weather, the windy weather, the snowy weather, the rainy weather, the rainbow, etc.* В старших классах школы будет полезным закрепить изучение фразеологических единиц, обозначающих настроение на основе рефлексии: *I feel/am (as happy as a clam, on cloud nine, in seventh heaven, over the moon, on top of the world, under the weather, blue, etc.)*.

Другим способом рефлексии могут служить комментарии учеников по поводу усвоенных ими умений. К примеру, закрепление модальных глаголов (*Modal Verbs*) возможно посредством следующих речевых моделей:

1. *I can... in the lesson.*
2. *I am able to... in the lesson.*
3. *I can't... in the lesson.*
4. *I have to... in the lesson.*
5. *I should... in the lesson.*
6. *I need to... in the lesson.*

Для вставки предлагается меню из следующих фраз: *express myself in English, discuss various topics, be more attentive, work harder, use more vocabulary, pronounce difficult words, follow the teacher, read quickly, etc.*

При изучении временной формы *Present Perfect* полезным будет прохождение учащимися анкеты '*What have you learnt?*' В данной анкете ученикам необходимо выделить галочкой те языковые или речевые аспекты, которые они усвоили:

Tick the skills (✓) you have acquired during the lesson:

What have you learnt?

- a) *a new grammatical rule or pattern;*
- b) *some interesting facts;*
- c) *the phonetic phenomena;*
- d) *how to do complicated tasks;*
- e) *how to cooperate with others;*
- f) *how to draw up logic chains, etc.*

Учитель может обратиться и к рефлексии, основанной на степенях сравнения прилагательных и наречий (*Degrees of Comparison*). Предлагаются коммуникативные образцы вместе с меню из возможных вставок:

1. *Today the easiest thing is...*
2. *Today the most difficult thing is...*
3. *Today the most fascinating thing is...*
4. *Today the most boring thing is...*

Меню: *reading, listening, communication, phonetic drills, grammar paradigms, etc.*

В данном случае тренируется превосходная степень сравнения прилагательных. Следует добавить, что учитель может использовать сравнительную степень прилагательных и наречий или комбинировать положительную, сравнительную и превосходную степени в зависимости от этапа обучения.

Рефлексия служит также и выражением пожеланий учеников [2, с. 184]. Используя речевой оборот *I would like/I wouldn't like* каждый способен выразить комментарий:

I would like...

(to speak in groups, to make up dialogues, to work on phonetics, to listen to native speakers, to search for information, etc.).

Ученики высказывают не только свои рекомендации, но их причину: *I would like to listen to native speakers because I need to imitate English speech.*

Выводы. В приведенном исследовании нам удалось продемонстрировать многоцелевые возможности рефлексии как этапа школьного занятия. С ее помощью можно проводить диагностику знаний, умений и навыков, развивать творческие задатки учащихся, узнавать рекомендации по поводу проведения занятий.

Список цитированных источников:

- 1 Традиции и инновации в методике обучения иностранным языкам: метод. пособие / М.К. Колкова [и др.]; под ред. М. К. Колковой. – СПб: Каро, 2007. - 287 с.
- 2 Практический курс методики преподавания иностранных языков/ П.К. Бабинская [и др.]; под общ. ред. П.К. Бабинской. – Минск, ТетраСистемс, 2006. – 288 с.

**ВЫРАЗНАЕ ЧЫТАННЕ ЯК БАЗАВЫ КАМПАНЕНТ ЧЫТАЦКАЙ КУЛЬТУРЫ
МАЛОДШЫХ ШКОЛЬНІКАЎ**

Яскевіч К., студэнтка 4 курса
(г. Мінск, БДПУ імя Максіма Танка)

Навуковы кіраўнік – Васілеўская А.С., канд. філал. навук, дацэнт

Чытанне з'яўляецца асновай сацыяльнага, пазнавальнага, мастацкага, эстэтычнага і духоўнага развіцця асобы. Таму чытацкая культура разглядаецца як адзін з кампанентаў агульнай культуры чалавека. А развіццё культуры чытання мастацкага тэксту з'яўляецца важнай прыступкай у дасягненні галоўнай мэты адукацыі – самаразвіцця асобы і фарміравання базавых агульначалавечых каштоўнасцяў.

Пад чытацкай культурай дзяцей малодшага школьнага ўзросту разумеецца пэўны ўзровень развіцця культурных зносін дзіцяці з кнігай, паўнаўвасапраўднення пра-чытанага, наяўнасць характэрных для пэўнага ўзросту літаратурных ведаў [1, с. 83]. Чытацкая культура прадугледжвае пэўны ўзровень сфарміраванасці шэрагу чытацкіх уменняў і навыкаў: патрэба ў чытанні і ўстойлівая цікавасць да яго, чытацкая эрудыцыя, выразнасць чытання, здольнасць да ўспрымання розных літаратурных твораў, элементарныя бібліяграфічныя веды, неабходны ўзровень тэарэтычна-літаратурных ведаў, уменні ацэнкі і інтэрпрэтацыі і чытацкую граматыку [2, с. 66].

Адным з найбольш важных кампанентаў сярод пералічаных, на нашу думку, з'яўляецца выразнае чытанне, пад якім разумеецца здольнасць чытальніка сродкамі вуснай мовы перадаць слухачам галоўную думку твора і свае ўласныя адносіны да яго.

Асаблівае месца навучанню выразнаму чытанню ў пачатковай школе звязана з тым, што яно, па-першае, патрабуе валодання ўсімі якасцямі чытання, якія павінны быць сфарміраваны на I ступені агульнай сярэдняй адукацыі. Аваладаць выразным чытаннем немагчыма без умення чытаць у патрэбным тэмпе (хуткасць), без памылак (правільнасць), разумеючы сэнс прачытанага (свядомасць). Па-другое, выразнае чытанне з'яўляецца своеасаблівым паказчыкам ступені сфарміраванасці чытацкіх уменняў і навыкаў малодшых школьнікаў.

Працэс падрыхтоўкі да выразнага чытання ўключае выканальніцкі аналіз, састаўнымі кампанентамі якога выступаюць сэнсавы, лагічны і эмацыянальны аналіз.

Адукацыйны стандарт пачатковай адукацыі акрэслівае патрабаванні да вынікаў асваення зместу адукацыйнай праграмы па літаратурным чытанні, сярод якіх вылучым наступныя: правільна, асэнсавана і дакладна чытаць тэкст у голас з захаваннем інтанцыі сказа, паўз, патрэбнага тону і тэмпу, перадаваць рым пры чытанні верша; умець праца-